

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
032	Історія та археологія	ОК.07

«Затверджую»

Завідувач кафедри
Проф. Перегуда Є.В.

«__» червня 2023 р.

Розробник силабуса
Проф. Деревінський В.Ф.

СИЛАБУС

ОК.07 Актуальні питання українського державотворення

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова	
2) Контактні дані викладача: професор, доктор історичних наук, Василь Федорович Деревінський, derevinskyi.vf@knuba.edu.ua, 044 241 55 66, ауд 431, https://www.knuba.edu.ua/faculties/fupp/kafedri/kafedra-politichnix-nauk-i-prava/vikladackij-sklad-8/derevinskyj-vasyl-fedorovych/	
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Філософія науки, техніки та архітектури», «Іноземна мова», «Академічна доброчесність та академічне письмо».	
4) Коротка анотація дисципліни: сформувані уявлення про причини й умови виникнення і еволюції держави, її найважливіших інститутів на різних етапах людської історії. В ході вивчення аспіранти знайомляться з основними концепціями історичного процесу. Однією з основних завдань курсу є формування історичної свідомості та навичок використання історичного знання і досвіду для розуміння минулого і сьогодення.	
5) Структура курсу:	
Загальна кількість кредитів ECTS	7,5
Сума годин:	225
Вид індивідуального завдання	Конт.роб.
Форма контролю	Екзамен
6) Зміст курсу:	
Лекції: Змістовий модуль 1. Сутність та методологічні основи інтеграційних та трансформаційних процесів в Європі Тема №1. Поняття «державотворення» Тема №2. Давньоукраїнська державність IX – XII ст.	

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
032	Історія та археологія	ОК.07

Тема №3. Руське королівство (Галицько-Волинське князівство) XII – першій половині XIV ст.

Тема №4. Українська державність у другій половині XIV – XV ст.

Тема №5. Запорізька Січ в державотворчому процесі

Тема №6. Українська державність середини XVII – XVIII ст.

Тема №7 Українська держава середини у 1917–1921 рр.

Тема №8. Україна в 1920–1980-х рр.

Тема 9. Відновлення української державності в 1990-х рр.

Змістовний модуль 2. Важливі фактори українського державотворення

Тема 10. Фактори українського державотворення

Змістовний модуль 3. Особистісний вимір українського державотворення

Тема №11. Історичні постаті та ідея державності

Практичні:

Змістовний модуль 4. Державотворчий процес в Україні: виклики і перспективи

Заняття 1: Державотворчий процес у слов'янських народів та українські землі

Заняття 2: Київська Русь на політичній карті світу

Заняття 3: Київ в системі координат імперського центру

Заняття 4: Удільний період Київської Русі в ракурсі загальноєвропейської феодалної роздробленості

Заняття 5: Роль особистості в історії Київської Русі

Заняття 6: Руське королівство в контексті європейських тенденцій утворення національних держав

Заняття 7: Проект Велике князівство Руське: підстави і перспективи

Заняття 8: Уклад Запорізької Січі: українські традиції та іноземні впливи

Заняття 9: Історичні постаті Запорізької Січі

Заняття 10: Українська держава другої половини XVII ст.: перспективи незалежного розвитку

Заняття 11: Гетьманська Україна в контексті подібних державних утворень Європи XVIII ст.

Заняття 12: Український та східноєвропейський державотворчий процес 1917 –1921 рр.: спільні і відмінні тенденції

Заняття 13: Вплив особистостей на революційні події 1917–1921 рр.: М. Міхновського, М. Грушевського,

П. Скоропадського, С. Петлюри та ін.

Заняття 14: Створення гібридних державних утворень Радянською Росією та СРСР: історія та сучасність

Заняття 15: Феномен Карпатської України

Заняття 16: Державотворення в роки Другої світової війни: історичні прецеденти та специфіка

Заняття 17: Діяльність урядових структур у вигнанні: історичні аналогії, доцільність існування

Заняття 18: Традиції УРСР в новітній Українській державі

Заняття 19: Фактор 1 грудня 1991 р. в історії новітньої держави

Заняття 20: Особистості, які змінили хід події українського державотворення на межі двох тисячоліть

Індивідуальне завдання:

1. Теорії походження слов'ян.
2. Політичний спадок княгині Ольги.
3. Централізаторські заходи Володимира Великого.
4. Суспільно-політичний устрій Київської Русі у період міжусобних воєн.
5. Суспільно-правова система Київської Русі
6. Між західним та східним християнством: наслідки для України.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
032	Історія та археологія	ОК.07

7. Боротьба Ярославичів за Волинське князівство.
8. Роль Данила Галицького у формуванні Галицько-Волинської держави.
9. Дипломатичні відносини Київської Русі з Польщею та Угорщиною.
10. Боротьба Галицько-Волинського князівства з Золотою Ордою.
11. Суспільно-політичні зміни на українських землях після Люблінської унії 1569 р.
12. Братства як джерело української національної ідеї.
13. Вплив національної революції XVII ст. на українське державотворення.
14. Правова система Української держави XVII ст.
15. Дипломатична діяльність гетьмана Б. Хмельницького.
16. Реформи гетьмана І. Мазепи.
17. Вплив реформ К. Розумовського на українські землі.
18. Державницька політика гетьмана П. Дорошенка.
19. Органи управління Лівобережної України в XVII ст. – XVIII ст.
20. Українські землі в системі координат європейської міжнародної спільноти XVIII ст. – поч. XX ст.
21. Центральна Рада як вищий політичний орган УНР.
22. Зовнішня політика ЗУНР.
23. Внутрішньополітичний курс Директорії.
24. Мала конституція – як вищий закон ЗУНР.
25. Політика національно-культурного відродження Гетьманщини ХХст.
26. Державотворчі ідеї і дії С. Петлюра.
27. Акт Злуки в історії українського державотворення.
28. Реформаторська діяльність П. Скоропадського
29. Михайло Грушевський та Універсали Центральної Ради.
30. Вплив Володимира Винниченка на політичні процеси в Україні.
31. Діяльність політичних партій Закарпаття.
32. Проугорська політика А. Бродія та її наслідки для України: історія і сучасність.
33. Вплив цензура на соціокультурний простір.
34. Свобода слова: міф чи реальність?
35. Формування та функціонування багатопартійної системи.
36. Культура як інструмент державотворення України.
37. Українська мова як чинник державотворення в незалежній Україні.
38. Релігія в суспільному житті незалежної України.
39. Повернення депортованих народів в Україну.
40. Феномен «майданів» в сучасній Україні.
41. Популізм чи демократія: президентські вибори 2019 р.
42. Політичний вектор розвитку України 1991–2021 рр.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2645>